

Dekaani Hannu Saloniemen puhe Suomen eläinlääketieteen säätiön apurahojen jakotilaisuudessa 20.10.2004 Eläinlääkäripäivillä

Arvoisa avajaisyleisö,

Eläinlääketieteellisen tutkimuksen kaksi perustoimijaa Suomessa, EELA ja Helsingin yliopiston eläinlääketieteellinen tiedekunta, elävät mielenkiintoisia aikoja.

EELA valmistelee merkittävää organisaatiouudistusta yhdessä EVI:n, kasvintuotannon tarkastuskeskuksen ja ministeriön elintarvike- ja terveysosaston kanssa. Uudelle suurvirastolle on rakenteilla mittava uudisrakennus Viikkiin eläinlääketieteellisen tiedekunnan päärakennuksen viereen. Uusi kokonaisuus, nyt Kaari-hankkeen nimellä kulkeva, antaa epäilemättä hyvän toimintaympäristön sektoritutkimuslaitoksemme toiminnalle. On perin suotavaa, että uudessa laitoksessa voitaisiin vielä nykyistäkin enemmän toteuttaa sekä elintarviketurvallisuuteen että eläinten sairauksiin ja terveydenhuoltoon, jopa eläinten hyvinvointiin liittyvää innovatiivista tutkimusta lakisääteisen valvontatutkimuksen ohella. Sektoritutkimuslaitokselle on ollut, ja epäilemättä tulee olemaan, tärkeää MMM:n maa- ja elintarviketutkimuksen neuvottelukunnan ohjaama tutkimusrahoitus. Merkillepantavaa on kuitenkin, että noista niin sanotuista MAKERA- ja yhteistutkimusrahoista yhä pienempi osuus kohdistuu elintarvikkeiden turvallisuustutkimuksiin ja kotieläinten sairaus-, terveydenhuolto- ja hyvinvointitutkimuksiin.

Helsingin yliopiston lakisääteinen tehtävä on tutkimus, siihen perustuva opetus ja nyt uudessa muodossa yliopistolakiin kirjattu kolmas tehtävä, yhteiskunnallinen vaikuttaminen. Eläinlääketieteellisessä tiedekunnassa yliopiston kolmatta tehtävää on aina pidetty luonnollisena osana jokapäiväistä työtä, haluammehan maan ainoana alan tiedekuntana tarjota niin tuottajille, teollisuudelle, viranomaisille kuin kaikille kuluttajillekin osaamisemme hedelmiä. Eikä tämä toiminta ole yleensä ristiriidassa tutkimus- tai opetustehtävän kanssa. Toistuvasti, ja taas kerran tänä syksynä, tiedekunnan henkilöstö ja opiskelijat on kuitenkin pakotettu ikäävän työhön, yhteiskunnallisen vaikuttamisen käyttöön tiedekunnan toimintaedellytysten pelastamiseksi. Tämänkertaista lopputulosta emme vielä tiedä, mutta haluan lyhyesti valottaa syitä toimintaan.

Tiedekunta muuttaa pois Hämeentieltä Viikin kampukselle kahteen uudisrakennukseen ja eräihin peruskorjattaviin tiloihin. Tiedekunnan uusi päärakennus on jo käytössä ja puolet henkilöstöstä ja opiskelijoista on Viikissä Agnes Sjöberginkadulla. Clinicum-rakennuksen rakentamisen piti alkaa viime maaliskuussa, mutta opetusministeriö ei vinyt rakennushanketta valtioneuvoston käsittelyyn vuosi sitten. Rakennustyön rahoitus on kunnossa, mutta ministeriö ei katsonut voivansa osoittaa yliopistolle uuden klinikkarakennuksen vuokran noususta kertyvää summaa. Opetusministeriö haluaa vuokrannousun rahoittajiksi Hippoksen, pääkaupunkiseudun kunnat ja opetussairaalan potilasmaksutulot. Rakennushanke vietiin lopulta viime heinäkuussa rahakunnan käsittelyyn vahvasti leikattuna. Rakennustyöt ovat nyt alkaneet pieneläinsairaalan klinisen eläinlääketieteen laitoksen laboratorio-osaston ja työhuonetilojen sekä merkittävästi supistettujen opetustilojen osalta. Hevossairaalan kohtalo on auki. Opetusministeriö on kuitenkin todennut hevossairaalan taloudellisimmaksi ja toiminnan kannalta perustelluimmaksi paikaksi Viikin Clinicum-rakennuksen.

Jos opetusministeriö ei lisää tilakustannusrahoitustaan ja kun ulkopuolinen rahoitus ei esitetyssä laajuudessa kuitenkaan toteudu, tiedekunta joutuu supistamaan opetus- ja tutkimustoimintaansa selviytyäkseen tilavuokrasta. Supistuva toiminta merkitsee heikompaa tulosta ja alhaisempaa budjettirahoitusta, jolloin syöksykierre on valmis. Tämän uhkakuvan torjumiseksi on tiedekunta taas kerran toteuttamassa yhteiskunnallista vaikuttamista, niin henkilökunta kuin opiskelijatkin. Ovat muuten mahtavan osaavaa joukko nuo opiskelijamme.

Kaikesta huolimatta tutkimus on tiedekunnassa vuosi vuodelta tuloksellisempaa ja laajempaa. Eläinlääketiedettä lähellä olevien teollisuusalojen tarve toteuttaa kotimaassa tutkimusta yhdessä yliopiston ja EELAn kanssa on kasvava. Ulkopuolinen valtiovallan ja teollisuuden tutkimusrahoitus on elintärkeää ja sen saamiseksi tehdään suuri määrä työtä. Edelleen on kuitenkin merkittävää eläinlääketieteen omien säätiöiden antama rahoitus, erityisesti tutkijakoulutuksen ja nuorten tutkijoiden tukemisessa. Näillä saatesanoilla suoritan nyt Suomen Eläinlääketieteen säätiön tämänsyöksysten apurahojen jaon.

Hannu Saloniemi, dekaani
Helsingin yliopisto, Eläinlääketieteellinen tiedekunta
puh. 0400-701 533

Apurahojen saajista on oma tiedote